

Robni tokovi i lanci snabdevanja u transportu

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Sustainable Transportation within the Framework of Green Deal - SPHERE

Call: ERASMUS-EDU-2023-CBHE-STRAND-2

Project Number: 101128065

Robni tokovi i lanci snabdevanja u transportu

Robni tokovi predstavljaju kretanje robe od mesta nastanka do mesta potrošnje. U transportnom sistemu oni povezuju proizvodnju, skladištenje, distribuciju i krajnje korisnike. Razumevanje robnih tokova je osnov za racionalno planiranje kapaciteta, izbor vida transporta i smanjenje ukupnih logističkih troškova.

Pojam robnih tokova

Robni tok se može posmatrati kao prostorno-vremensko kretanje određene količine robe. Važno je znati odakle roba polazi, gde se isporučuje, kojim pravcem se kreće, koliko često se transportuje i kojim transportnim sredstvima. Takvi podaci omogućavaju bolju organizaciju transporta.

Izvori i odredišta robe

Izvori robe mogu biti fabrike, poljoprivredna područja, rudnici, luke, skladišta i distributivni centri. Odredišta mogu biti trgovinski objekti, industrijske zone, terminali ili krajnji korisnici. Planiranje mora da poveže ove tačke u funkcionalnu, pouzdanu i ekonomičnu transportnu mrežu.

Vidovi transporta robe

Roba se može prevoziti drumskim, železničkim, vodnim, vazdušnim i intermodalnim transportom. Drumski transport je fleksibilan, železnica je pogodna za velike količine, vodni transport za masovne tokove, a intermodalni transport kombinuje prednosti više vidova.

Terminali i logistički čvorovi

Terminali, luke, robno-transportni centri i skladišta predstavljaju ključne čvorove u robnim tokovima. U njima se roba pretovaruje, konsoliduje, skladišti i priprema za dalju distribuciju. Efikasnost čvorova direktno utiče na vreme isporuke i troškove transporta.

Faktori koji oblikuju robne tokove

Na robne tokove utiču obim proizvodnje, potrošnja, lokacija tržišta, cena goriva, kvalitet infrastrukture, vreme isporuke, pouzdanost usluge i regulatorni uslovi. Zbog toga upravljanje robnim tokovima zahteva stalno praćenje ekonomskih, prostornih i operativnih promena.

Podaci za analizu robnih tokova

Za analizu su potrebni podaci o količini robe, vrsti tereta, relacijama prevoza, učestalosti isporuke, kapacitetima vozila, troškovima, vremenu putovanja i zadržavanju u terminalima. Kvalitet podataka određuje kvalitet planiranja i donošenja odluka.

Pokazatelji efikasnosti

Efikasnost robnih tokova meri se kroz vreme isporuke, iskorišćenost vozila, trošak po toni ili po pošiljci, pouzdanost isporuke, broj pretovara, potrošnju energije i emisije. Ovi pokazatelji pomažu da se identifikuju problemi i prioriteti za unapređenje.

HVALA NA PAŽNJI!